

УДК 793.31:39]:378.4(477.411)

МАГАЛІС ОЛЕКСАНДР,
кандидат мистецтвознавства, концертмейстер вищої категорії
предметно-циклової комісії «Народна хореографія»
Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

БОРИСЕНКО ТЕТЯНА,
голова предметно - циклової комісії «Народна хореографія»
викладачка–методистка, викладачка вищої кваліфікаційної категорії
Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
м.Київ, Україна

ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ «МОЛОДОЩІ» АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО – ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ

Анотація. В науковій роботі робиться спроба проаналізувати передумови, що сприяли створенню студентського хореографічного ансамблю «Молодощі» спеціалізації «Народна хореографія» Академії мистецтв ім. П. Чубинського. Мистецький колектив розглядається як творча лабораторія, де під пильним наглядом художньої керівниці та балетмейстерки-постановниці хореографічного ансамблю Тетяни Борисенко студенти удосконалюють свої професійні навички – як виконавці, так і балетмейстерські у співпраці з керівником ансамблю у створенні нової хореографічної композиції..

Ключові слова: хореографічне мистецтво, ансамблева форма, музика, пластика, драматургія.

Загальновідомо, що хореографічне мистецтво – це вид творчої діяльності, що поєднує в собі декілька видів мистецтва, а саме: музику, хореографічний текст, малюнок, пластичний мотив, що базується на законах драматургії та має образність. Знаковим є той факт, що в Академії мистецтв, яка носить ім'я П. Чубинського, хореографічне мистецтво представлене на високому професійному рівні, адже: «... видатний етнограф Павло Платонович Чубинський (1839–1884), який народився і жив у м. Бориспіль, дослідив і записав багато танців, зокрема хоровадних, пісень і танцювальних ігор, які побутували в той час у місті» [1]. У цьому контексті на особливу увагу заслуговує студентський хореографічний ансамбль¹ «Молодощі» вище вказаного навчального закладу, який є багаторазовим володарем гран-прі та золотих дипломів Всеукраїнських та

¹ Ансамблева форма має свою специфіку та ґрунтується на колективному виконанні.

Міжнародних конкурсів в різних країнах світу – Угорщина, Словаччина, Іспанія, Литва, Польща, Австрія, Німеччина, Італія, Чехія, Франція та інші.

Історія творчого відновлення колективу «Молодощі» (2007р.) розпочалась у складі фольклорного ансамблю «Онуки полянські», який поєднував: «... оркестр «Будьмо», ансамбль пісні «Роксолана» та хореографічну групу «Молодощі» [2]. Втім, активний творчий розвиток ансамблю, як самостійного хореографічного колективу, розпочався у 2010 році, коли ансамблем активно керувала лауреат Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів в номінації балетмейстер Тетяна Борисенко².

Репертуар ансамблю відображає у танцювальних формах традиційний формат композицій різних регіонів України, танцювальних культур народів світу та є втіленням повноцінних художніх концепцій в жанрі народної хореографії. Так, Б. Колногузенко зазначає: «Провідним мотивом у роботі над постановкою танцювального номеру є закладена в нього ідея, яка має виховне значення» [3, с. 37]. Слід зазначити, що художній задум балетмейстера репрезентується також через унікальні сценічні костюми. Їхній дизайн в ансамблі «Молодощі» розроблений художньою керівницею творчого колективу. Це вчерговий раз засвідчує педантичність мисткині в питанні підходу до реалізації задуму хореографічної композиції, втіленню сценічного образу, а також її відданість реалізації авторських творчих проєктів, освітніх завдань в стінах Академії мистецтв.

Отже, репертуар хореографічного ансамблю «Молодощі» вирізняється різноплановістю. Очоливши творчий колектив, Т. Борисенко зробила його творчою лабораторією, де активно досліджується і трансформується в нові оригінальні рішення автентична складова українського танцю, особливо танцювального фольклору Київщини «... додала до репертуару сучасну інтерпретацію українського фольклору...» [2], зробивши цей формат творчою концепцією ансамблю. Слід зазначити, що Т. Борисенко демонструвала подібні композиції, в жанрі сучасної інтерпретації українського фольклору ще з 1996 року на Міжнародних конкурсах, в спільних проєктах з провідними хореографами зарубіжжя (композиція «На зелені свята»). Візитною карткою хореографічного ансамблю «Молодощі» є композиція, що має символічний характер та розставляє вагомий акцент в пошукових діях балетмейстера «Відгук Трипілля» - масштабна робота, що була створена і продемонстрована автором Т. Борисенко у 2012 році на Міжнародному конкурсі «Сузір'я Будапешту», є абсолютним володарем гран-прі, чітко визначає творче реноме ансамблю, відрізняючи його від інших ансамблів навчальних закладів I – II рівнів акредитації на той час. З часом репертуарна складова поповнювалась новими оригінальними композиціями цього жанру: «Сила тотему», «Туди, де сонце», «Юнаки та дівчата», «Ой, зачарувала», «Окрилені неосяжним», «Вдих...видих», з'явилися нові «Код українського альфреско» (2025р.) (постановка Т. Борисенко – О. М.). Є різні українські танці: жіночі, грайливі, автентичні, суто чоловічі» [2].

Творчу діяльність ансамблю «Молодощі» слід розглядати також як творчу співпрацю балетмейстера та учасників колективу. Мають можливість експериментувати, створюючи власні хореографічні композиції: «... кожен у своєму жанрі або створюють поєднання» [2]. Так у творчому тандемі були створені абсолютно різні за вирішенням композиції, що поєднали різні концептуальні рішення «Колискова для серця» (2025 р.), «Мова вітру» (2024 р). Поповнення в репертуарі ансамблю завжди пов'язано з появою нових ідей та їх реалізації, звернення до української міфології – образу Магури відображено в сольній композиції «Сердце Магури» спеціально створеної для солістки ансамблю Сніжка Світлани у 2023 році., як конкурсна композиція для участі у VI Всеукраїнському конкурсі танцю «Твій крок», що здобула схвальні відгуки журі та була нагороджена дипломом лауреата I премії. У 2024 році були інші конкурси, що відзначили оригінальність втілення образу та розкриття теми, гран-прі і золото : «Озброєні

² Тетяна Вікторівна Борисенко з 2007 року є балетмейстером та художнім керівником хореографічного ансамблю «Молодощі» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

танцем», «Нескорена країна», виступи як зіркового гостя в різних телепроектах. Концертно-гастрольна діяльність колективу знайомить глядача з такими композиціями в інших видах хореографії: «Тривіум» (2024 р.), «Таємні знаки предків» (2024 р.), та інші. Ще один розділ репертуарної складової – збереження традицій українського народного танцю та інших танцювальних культур. Поруч існують традиція та сучасність. Є такі композиції : «Дубо-танець» (2025 р.), «Угорські похитування» (2020 р.), «Козацькі викрутаси» (2020 р.), «Козачок» (2015- 2025 рр.), «Дівчина весна» (2022р.) та інші. Це свідчить про важливу роль сценічної практики ансамблю «Молодощі» в процесі формування у учасників професійних вмінь та навичок сольного та колективного виконання, початкового балетмейстерського практикуму.

Вагомі творчі досягнення вихованців ансамблю «Молодощі» та високу якість професійної підготовки студентів засвідчують зайняті призові місця на різноманітних конкурсах та мистецьких проєктах. Мистецький колектив є володарями: «...Зокрема, на таких спеціальних хореографічних конкурсах, як “Кришталева зірка Терпсихори”, де минулоріч (у 2024 році – О.М.) отримали “золото”, спецприз журі за оригінальність...» [2].

Неодноразово ансамбль з 2022 року представляв традиційне українське та сучасне мистецтво у різних форматах форумів. Має спеціальні дипломи Паризького міжнародного університету. «Ансамбль є абсолютним переможцем телепроєкту «Зірка фест». На особливу увагу заслуговує також кубок найсильнішого творчого колективу, отриманий творчим колективом від Київської міської держадміністрації [2].

Слід відзначити також участь ансамблю «Молодощі» 25 лютого 2025 року у мистецькому проєкті «З Україною в серці». На творчій події колектив: «...представив хореографічну композицію “Окрилені неосяжним” (художня керівниця та балетмейстерка-постановниця, викладачка-методистка Борисенко Тетяна Вікторівна). Подія відбувалася в Міжнародному центрі культури і мистецтв на честь 120- річчя з Дня народження генія українського народного танцю П. П. Вірського. Це була масштабна концертна програма за участю 25 хореографічних колективів зі всієї України, які вшанували пам'ять видатного українця і долучилися до благодійної акції на підтримку наших ЗСУ» [4].

Чудово, що учасники ансамблю мають можливість долучатися до ініціатив Академії мистецтв імені П. Чубинського, що пов'язані з патріотичним вихованням підростаючого покоління, реалізовується різними способами.

Узагальнюючи вище викладене можна з упевненістю стверджувати, що хореографічний ансамбль «Молодощі» Академії мистецтв імені П. Чубинського прибуває в постійному творчому процесі. Діяльність колективу по праву заслуговує на увагу хореографічної спільноти, а репертуарні номери можуть стати базою для подальшої творчої реалізації як безпосередньо учасників колективу, так і поціновувачів мистецької діяльності ансамблю «Молодощі».

Список використаних джерел

1. Авдєєва І. В. Автентичний танцювальний фольклор міста Бориспіль. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі* : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 20–21 трав. 2020 р. Київ, 2020. С. 122–128.
 2. Дубовик О. «Молодощі»: вулкан юних талантів. *Сурма*. 2025. 25 лип. URL: <https://surma.com.ua/2288-molodoshchi-vulkan-unykh-talantiv.html> (дата звернення: 21.01.2026).
 3. Колногузенко Б. М. Головні чинники танцювального твору. *Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 20 берез. 2018 р. Умань, 2018. С. 37–38.
 4. Молодощі. Академія мистецтв імені Павла Чубинського Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради. URL: <https://chubynsky.best/ua/novini/2025/02/molodoshchi.html> (дата звернення: 25.01.2025).
-